

DEN EUROPÆISKE TILSYNSFØRENDE FOR DATABESKYTTELSE

Udtalelse fra Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse om et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om indførelse af en europæisk kendelse til sikring af bankindeståender med henblik på at lette grænseoverskridende gældsinddrivelse på det civil- og handelsretlige område

(2011/C 373/03)

DEN EUROPÆISKE TILSYNSFØRENDE FOR DATABESKYTTELSE
HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 16,

under henvisning til Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, særlig artikel 7 og 8,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger ⁽¹⁾,

under henvisning til anmodningen om udtalelse i overensstemmelse med artikel 28, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 45/2001 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger i fællesskabsinstitutionerne og -organerne og om fri udveksling af sådanne oplysninger ⁽²⁾ —

VEDTAGET FØLGENDE UDTALELSE:

I. INDLEDNING

1. Den 25. juli 2011 vedtog Kommissionen et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om indførelse af en europæisk kendelse (i det følgende benævnt »kontosikringskendelse«) til sikring af bankindeståender med henblik på at lette grænseoverskridende gældsinddrivelse på det civil- og handelsretlige område ⁽³⁾.
2. Forslaget blev sendt til den tilsynsførende i overensstemmelse med artikel 28, stk. 2, i forordning (EF) nr. 45/2001, samme dag det blev vedtaget. Den tilsynsførende blev uformelt hørt forud for forslagens vedtagelse. Den tilsynsførende bifaldt denne uformelle høring og glæder sig over, at der er taget hensyn til de fleste af hans bemærkninger i det endelige forslag.
3. I denne udtalelse vil den tilsynsførende kort forklare og analysere databeskyttelsesaspekterne i forslaget.

II. DATABESKYTTELSESASPEKTERNE I FORSLAGET

II.1. Databehandlingsaktiviteterne i henhold til forslaget til forordning

4. Ved dette forslag til forordning indføres en europæisk procedure for en sikringsforanstaltning, der gør det muligt for kreditor (i det følgende benævnt »sagsøger«) at opnå en europæisk kendelse til sikring af bankindeståender (i det følgende benævnt »kontosikringskendelse«), som forhindrer debitor (i det følgende benævnt »sagsøgte«) i at hæve eller overføre sine indeståender på en bankkonto i Unionen. Formålet med forslaget er at forbedre den aktuelle situation, hvor debitorer på grund af »besværlige, langsomme og bekostelige« procedurer let slipper uden om fuldbyrdelsesforanstaltninger ved hurtigt at flytte deres penge fra en bankkonto i en medlemsstat til en anden ⁽⁴⁾.
5. I henhold til den foreslåede forordning behandles personoplysninger på forskellige måder og udveksles mellem forskellige aktører. Der skelnes mellem to situationer. For det første situationer, hvor sagsøger anmoder om en kontosikringskendelse forud for indledningen af selve retssagen mod sagsøgte eller på et hvilket som helst tidspunkt under retssagens behandling, eller hvor sagsøger har opnået en retsafgørelse, et retsforlig eller et officielt bekræftet dokument, som endnu ikke er blevet erklæret for eksigibelt i fuldbyrdelsesmedlemsstaten ⁽⁵⁾. For det andet situationer, hvor sagsøger anmoder om en kontosikringskendelse efter at have opnået en retsafgørelse, et retsforlig eller et officielt bekræftet dokument mod sagsøgte, der ifølge loven er eksigibelt i fuldbyrdelsesmedlemsstaten, eller som er blevet erklæret for eksigibelt i denne.
6. I det første tilfælde udleveres personoplysninger om både sagsøger og sagsøgte (identifikationsdata, oplysninger om sagsøgtes bankkonto, beskrivelse af relevante elementer og beviser på adfærd) af sagsøger til den nationale domstol, hvor retssagen gennemføres i overensstemmelse med gældende kompetenceregler. Anmodningen indgives under anvendelse af formularen i bilag 1 til forslaget (se artikel 8 i forslaget).

⁽⁴⁾ Se begrundelsen til forslaget, s. 4.

⁽⁵⁾ »Officielt bekræftet dokument« defineres i forslagens artikel 4, stk. 11 som »et dokument, som er udfærdiget i overensstemmelse med formkravene eller er registreret som et officielt bekræftet dokument i en medlemsstat, og a) hvis underskrift og indhold er blevet officielt bekræftet, og b) er udfærdiget af en offentlig myndighed eller et andet organ, som er bemyndiget hertil«.

⁽¹⁾ EFT L 281 af 23.11.1995, s. 31.

⁽²⁾ EFT L 8 af 12.1.2001, s. 1.

⁽³⁾ Jf. KOM(2011) 445 endelig.

7. I den anden situation sender sagsøger sagsøgte personoplysninger (identifikationsdata, oplysninger om sagsøgte bankkonto og en genpart af retsafgørelsen, retsforliget eller det officielt bekræftede dokument) enten til den ret, der har truffet retsafgørelsen eller retsforliget, eller, hvis sagsøger har opnået et officielt bekræftet dokument, til den kompetente myndighed i den medlemsstat, hvor det officielt bekræftede dokument er udfærdiget, eller direkte til den myndighed i fuldbyrdsmedlemsstaten, der er udpeget af denne medlemsstat som kompetent til at udstede kendelsen. Anmodningen indgives under anvendelse af formularen i bilag 1 til forslaget (se artikel 15).
8. I begge situationer skal sagsøger fremlægge alle oplysninger om sagsøgte og dennes bankkonto eller bankkonti, der er nødvendige for, at banken eller bankerne kan identificere sagsøgte og dennes bankkonto eller bankkonti (se artikel 16 i forslaget). For fysiske personer omfatter dette sagsøgte fulde navn, bankens navn, kontonummer, sagsøgte fulde adresse samt fødselsdag, national identitets- eller pasnummer. Dette fremgår af formularen i bilag I (se pkt. 4.7 i bilag I). Valgfri datafelter i formularen angår sagsøgte telefonnummer og e-mail-adresse (se pkt. 3 i bilag I).
9. Hvis sagsøgte ikke er i besiddelse af oplysningerne om sagsøgte bankkonti, kan denne anmode den kompetente myndighed i fuldbyrdsmedlemsstaten om at indhente de nødvendige oplysninger i henhold til artikel 17 i forslaget. En sådan anmodning skal være en del af anmodningen om en kontosikringskendelse og skal indeholde »alle de oplysninger, som sagsøger råder over« om sagsøgte og dennes bankkonti (se artikel 17, stk. 1 og stk. 2). Retten eller den udstedende myndighed udsteder kontosikringskendelsen og fremsender den til den kompetente myndighed, som træffer »alle passende og rimelige foranstaltninger, der er til rådighed i fuldbyrdsmedlemsstaten, for at indhente de i stk. 1 omhandlede oplysninger« (artikel 17, stk. 3 og stk. 4). En af nedenstående metoder skal anvendes til at indhente oplysninger: Alle banker på medlemsstatens områder pålægges pligt til at oplyse, om sagsøgte har en konto hos dem, eller den kompetente myndighed skal have adgang til oplysninger, hvis offentlige myndigheder og administrationer ligger inde med disse oplysninger i registre m.v. (artikel 17, stk. 5).
10. I artikel 17, stk. 6 understreges det, at de i artikel 17, stk. 4 omhandlede oplysninger skal være »fyldstgørende, relevante og ikke omfatte mere, end hvad der er nødvendigt for at kunne identificere sagsøgte konto eller konti, og de skal være begrænset til a) sagsøgte adresse, b) den eller de banker, hvor sagsøgte har en eller flere konti, c) sagsøgte kontonummer eller -numre«.
11. Adskillige bestemmelser i forslaget omfatter grænseoverskridende udveksling af oplysninger, herunder personoplysninger. Hvad angår fremsendelsen af kontosikringskendelsen fra retten eller den udstedende myndighed til den kompetente myndighed, sker dette ved hjælp af formularen i forslagets bilag II (se artikel 21 og 24 i forslaget). Denne formular indeholder færre oplysninger om sagsøgte, idet oplysninger om dennes fødselsdag, national identitets- eller pasnummer, telefonnummer eller e-mail-adresse ikke indgår. Det synes at kunne udledes af de forskellige trin beskrevet i forslaget til forordning, at dette skyldes det forhold, at sagsøgte kontonummer eller -numre enten er blevet utvetydigt fastlagt, eller at det endnu ikke er blevet indhentet af den kompetente myndighed i fuldbyrdsmedlemslandet i henhold til forslagets artikel 17.
12. Artikel 20 omhandler kommunikation og samarbejde mellem retter. Oplysninger om alle relevante forhold kan indhentes direkte eller gennem kontaktpunkterne i det europæiske retlige netværk på det civil- og handelsretlige område, der er oprettet ved beslutning 2001/470/EF ⁽¹⁾.
13. Inden tre arbejdsdage efter modtagelsen af kontosikringskendelsen underretter banken under anvendelse af formularen i forslagets bilag III den kompetente myndighed og sagsøgeren (se artikel 27). Denne formular skal indeholde samme oplysninger om sagsøgeren som formularen i bilag II. Det fremgår af artikel 27, stk. 3, at banken kan fremsende erklæringen gennem sikre elektroniske kommunikationsmidler.

II.2. Databeskyttelseskrav

14. De forskellige databehandlingsaktiviteter, der er omfattet af forslaget til forordning, skal udføres under overholdelse af reglerne i direktiv 95/46/EF og den nationale gennemførelseslovgivning. Den tilsynsførende glæder sig over, at dette er understreget i betragtning 21 og artikel 46, stk. 3, i forslaget. Den tilsynsførende bifalder henvisningen til artikel 7 og 8 i EU's charter om grundlæggende rettigheder i forslagets betragtning 20.
15. Visse oplysninger om sagsøger og sagsøgte er nødvendige for kontosikringskendelsens funktion. Databeskyttelsesreglerne kræver, at der kun anvendes oplysninger, som stemmer overens med proportionalitetsprincippet, og som rent faktisk er nødvendige. Den tilsynsførende glæder sig over, at Kommissionen alvorligt har overvejet proportionalitetsprincippet og nødvendigheden af at behandle personoplysninger med henblik på det aktuelle forslag.

⁽¹⁾ EFT L 174 af 27.6.2001, s. 25.

16. Dette understreges først og fremmest af den begrænsede liste over nødvendige personoplysninger i artikel 8, 15 og 16 samt i bilagene til forslaget. Den tilsynsførende noterer med tilfredshed, at mængden af personoplysninger falder i de forskellige bilag, der følger de forskellige trin i proceduren for kontosikringskendelser. Generelt har den tilsynsførende ingen grund til at tro, at de krævede data går ud over det, der er nødvendigt i henhold til forslaget til forordning. I den henseende har den tilsynsførende kun yderligere to bemærkninger.
17. Den første angår oplysninger om sagsøgers adresse i bilagene til forslaget til forordning. I henhold til forslagens artikel 25 skal kontosikringskendelsen og alle dokumenter, der med henblik på at opnå kendelsen er indgivet til retten eller den kompetente myndighed, forkyndes for sagsøgte, og dette synes at omfatte de oplysninger, der er angivet i bilag I, II og III. Der er ikke fastsat mulighed for, at sagsøger kan anmode om at få slettet sin adresse fra de forskellige dokumenter, inden disse sendes til sagsøgte. Eftersom der kan være tilfælde, hvor afsløringen af sagsøgers adresse over for sagsøgte indebærer en risiko for, at sagsøgte udsættes for pres uden for retten fra sagsøgtes side, foreslår den tilsynsførende, at lovgiveren udvider artikel 25 til at omfatte mulighed for, at sagsøger kan anmode om at få slettet disse oplysninger, inden dokumenterne overgives til sagsøgte.
18. Den anden bemærkning vedrører de valgfri datafelter i bilag I om telefonnummer og e-mail-adresse. Hvis disse oplysninger medtages som datafelter, der kan anvendes, hvis de andre kontaktoplysninger for sagsøgte mangler, skal dette præciseres. Ellers synes der ikke at være nogen grund til at beholde disse datafelter.
19. En yderligere illustration af de tungtvejende overvejelser, Kommissionen har gjort sig vedrørende proportionalitetsprincippet og nødvendigheden af at behandle personoplysninger med henblik på det aktuelle forslag, er den udtrykkelige henvisning til nødvendighedsprincippet i forslagens artikel 16 og artikel 17, stk. 1, og artikel 17, stk. 6. I artikel 16 henvises der til de oplysninger, der er »nødvendige« for at identificere sagsøgte, i artikel 17, stk. 1, til de »nødvendige« oplysninger, og i artikel 17, stk. 6, gentages ordlyden fra artikel 6, stk. 1, litra c), i direktiv 95/46/EF, nemlig at oplysningerne skal være fyldestgørende, relevante og ikke omfatte mere, end hvad der er nødvendigt. Den tilsynsførende er tilfreds med disse bestemmelser, eftersom de gør det klart, at indsamling af personoplysninger skal ske i overensstemmelse med nødvendighedsprincippet. Alligevel rejser artikel 17 nogle spørgsmål.
20. I henhold til artikel 17, stk. 2, skal anmodningen indeholde »alle de oplysninger, som sagsøger råder over om sagsøgte og dennes bankkonti«. Det er en bred formulering, der kan omfatte videregivelse af alle mulige oplysninger om sagsøgte. Det gøres ikke i bestemmelsen klart, at sådanne oplysninger skal begrænses til de oplysninger, der er nødvendige for at kunne identificere sagsøgte og dennes konto eller konti. Den tilsynsførende anbefaler, at denne begrænsning tilføjes til artikel 17, stk. 2.
21. Henvisningen i artikel 17, stk. 4, til »alle passende og rimelige foranstaltninger« kan indebære efterforskningsmetoder, der i alvorlig grad kan krænke sagsøgtes privatliv. Læst i sammenhæng med artikel 17, stk. 5, bliver det dog klart, at disse foranstaltninger er begrænset til de to metoder, der blev beskrevet i punkt 9 i denne udtalelse. For at undgå misforståelser vedrørende omfanget af de foranstaltninger, der står til den kompetente myndigheds rådighed, kunne lovgiveren overveje at erstatte henvisningen til »alle passende og rimelige foranstaltninger« med »en af de to i stk. 5 omhandlede metoder«.
22. Hvad angår de to metoder, der er nævnt i artikel 17, stk. 5, litra b), har den tilsynsførende spørgsmål til metode nr. to. Denne metode vedrører den kompetente myndigheds adgang til oplysninger, hvis offentlige myndigheder og administrationer ligger inde med disse oplysninger i registre m.v. I bilag I til forslaget henvises der til »offentlige registre« (se pkt. 4 i bilag I). Af hensyn til klarheden bør det forklares, hvad der rent faktisk menes med forslagens artikel 17, stk. 5, litra b). Det bør understreges, at de indsamlede oplysninger ikke alene skal være nødvendige i henhold til forslaget til forordning, men at metoderne til indsamling af disse oplysninger samtidig skal overholde principperne om nødvendighed og proportionalitet.
23. Hvad angår grænseoverskridende overførsel af data mellem de forskellige involverede enheder, ser den tilsynsførende ingen særlige problemer med hensyn til databeskyttelse. Kun forslagens artikel 27, stk. 3, giver anledning til yderligere overvejelser. Det fremgår, at banken kan fremsende erklæringen (under anvendelse af formularen i bilag III) gennem sikre elektroniske kommunikationsmidler. Orden »kan« anvendes, fordi elektroniske kommunikationsmidler er et alternativ til at sende erklæringen med almindelig post. Dette følger af bilag III. Formålet med artikel 27, stk. 3, er at give bankerne mulighed for at anvende elektroniske kommunikationsmidler, men dog udelukkende, hvis disse er sikre. Den tilsynsførende anbefaler, at lovgiveren præciserer denne bestemmelse, fordi den aktuelle tekst kan fortolkes således, at det er valgfrit at anvende sikre midler. Artikel 27, stk. 3, kan erstattes med: »Banken kan fremsende erklæringen gennem elektroniske kommunikationsmidler, hvis disse midler er sikre i henhold til artikel 16 og 17 i direktiv 95/46/EF«.

III. KONKLUSIONER

24. Den tilsynsførende glæde sig over den indsats, der er gjort for at håndtere de forskellige databeskyttelsesaspekter, som opstår med det foreslåede instrument i form af en kontosikringskendelse. Han sætter navnlig pris på anvendelsen af og henvisningerne til nødvendighedsprincippet. Den tilsynsførende mener imidlertid, at den foreslåede forordning kræver yderligere forbedringer og præciseringer. Den tilsynsførende anbefaler:

- at overveje til artikel 25 at tilføje muligheden for, at sagsøger kan anmode om at få slettet sin adresse fra de oplysninger, der forelægges sagsøgte
- at slette de valgfrie datafelter fra bilag I (sagsøgtets telefonnummer og e-mail-adresse), hvis der ikke er reelt behov for disse oplysninger
- at begrænse de oplysninger, som sagsøger fremlægger i henhold til artikel 17, stk. 2, til de oplysninger, der er nødvendige for at kunne identificere sagsøgte og dennes konto eller konti

- at overveje at erstatte henvisningen i artikel 17, stk. 4, til »alle passende og rimelige foranstaltninger« med »en af de to i stk. 5 omhandlede metoder«
- at gøre rede for betydningen af »registre« i artikel 17, stk. 5, litra b)
- at omformulere artikel 27, stk. 3, som følger: »Banken kan fremsende erklæringen gennem elektroniske kommunikationsmidler, hvis disse midler er sikre i henhold til artikel 16 og 17 i direktiv 95/46/EF«.

Udfærdiget i Bruxelles, den 13. oktober 2011.

Giovanni BUTTARELLI
*Europæisk assisterende tilsynsførende for
databeskyttelse*